

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“

izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. meseca
ter stane cel
polovico K 50—
četletno K 15—
posamezna številka K 2:50

Oficialno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug
v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“
s sedanjem v Glini in slovenskih obrtnih društev.

Frankografski davki se ne prejemaajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

Pri 1 × objavi 1/2 str. 1200 K
" " " 3/2 " 800 K
" " " 1/4 " 300 K
" " " 1/8 " 150 K
" " " 1/10 " 75 K
Pri 12 kratni objavi 5%, pri
4 kratni objavi 10% popusta

V. letnik.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1922.

Štev. 3.

Neznosno davčno breme.

Vsi stanovi občutijo težo davčnih bremen, izmed vseh pa najbolj obrtniki. Srečni tisti, ki tega ne občutijo, toda takih je silno malo. Razen milijonarja, verižnika in prav prebrisanega spekulanta gotovo nihče! Davki so tako težki, da prevladuje že splošno mnenje, da tako ne more iti dalje.

V triletni dobi svojega ujedinjenja smo dobili celo kopo novih davkov, in tudi prejšnji avstrijski so ostali seveda še v veljavi. Visoka carina se pobira tudi na uvoz stvari, ki so neobhodno potrebne in ki se v naši državi ne izdelujejo. Trošarina je uvedena na vsak uporabni predmet in državni monopol raste stalno, brez konca in kraja. Kljub vsemu temu pa je blagajna finančnega ministra še vedno prazna.

Nihče tudi ne vpraša, ali zmore narod vsa ta bremena ali ne, ko je vendar narod že izčrpan po dolgotrajni vojni. Zaloge so povsod vsled lanske slabe letine tako prazne, da si narod ne more nabaviti niti potrebne obleke in potrebne orodja. Poleg vsega tega pa je v mestih še neznosna stanovanska mizerija. Tako živi vse v najtežavnejših razmerah in marsikomu ne ostaja skoro niti za najskromnejše življenje, kajti davki poberejo do malega vse. Gorje pa dotičniku, ki ne poplača davka takoj, kajti v hišo mu udere eksekutor in stroški eksekucije so odmerjeni po prav advokatski tarifi.

Naš pošteni in globoko verni narod se ravna radevolje po božjem nauku, da je treba dati cesarju, kar je cesarjevega. Toda če se sedanje razmere ne izboljšajo, potem narod ne bo mogel zmagovati davkov niti pri najboljši volji. Kjer nič ni, ni nič in tam izgubi celo cesar pravico, pravi pregovor. To resnico premišljuje merodajni krogi!

Če so pa davki že tako veliko in neznosno breme, potem je dvakratna dolžnost vseh upraviteljev države skrbeti za dobro gospodarstvo v državi, da se težko prislužene kronice davkoplačevalcev pošteno in pametno upravljajo.

Prvo v tem oziru je gotovo to, da država varčuje, odnosno štedi na vseh koncih in krajih. Z zadoščenjem jemljemo na znanje, da se je s štedenjem pričelo, toda z ogorčenjem konstatiramo, da se štedi v vse premajhni meri. Ali je treba, da rasto finančari kot gobe po dežju? Ali je nam potreba tako velike vojske? Ali je potrebno, da redimo Vranglovce, ki obmejni službi niso niti kos? Nismo nobeni hujšakči in jemljemo z zadovoljstvom na zna-

nje, da je novi vojni minister napovedal silno redukcijo v upravi vojnega ministrstva kjer je bilo uslužbenih — čujte in strmite! — skoro 1000 civilistov. Pozdravljamo dalje novi načrt vojnega zakona, ki ga je napovedal g. Vasić, da se zniža število vojske na 100.000, toda odločno zahtevamo, da se te napovedi tudi uresniči.

Toda ne le v vojnem ministrstvu, temveč tudi drugod mora priti metla do veljave in v vsem državnem gospodarstvu se mora pričeti s skrajnim varčevanjem.

Istočasno pa mora država storiti vse, da se dvigne podjetnost v deželi. Z zakonom je treba zagotoviti, da se bo vsaka državna nabava oddala le domačemu obrtniku. Nič za to, če bo domači obrtnik malo dražji od tujca, kajti spričo davkov, ki jih v obilni meri plačuje državi in spričo zaslužka, ki ga preskrbuje domačinom, bo vseeno cenejši. Ne glede tudi na to, moramo gledati, da sebe popolnoma osvobodimo od tujine, ki nam je vseskozi sovražna.

Ni zadosti če smo neodvisni od tujine glede hrane, ampak postati moramo neodvisni tudi glede obrta. Slab državnik tisti, ki na to ne gleda!

Da pa more prebivalstvo prenesti ogromno pezo davčnih bremen, je tudi potrebno, da se davki pravilno odmerjajo. Dotičnik, ki ima veliko, je tudi bolj navezan na to, da mu ščiti država imovino. Zategadelj je pravično, da plačuj vsak davke po premoženju, po dohodkih.

Ker smo vsi državljani ene države enakopravni in enakoveljavni, zato nam gredo vsem tudi enake pravice in enake dolžnosti. Konstatiramo z zadoščenjem, da se je to načelo po zaslugi SKS. uveljavilo v vladnem delovnem programu in z zadoščenjem konstatiramo, da je po zaslugi SKS. zmagalo načelo progresivnih davkov.

To načelo se mora dosledno in brezobzirno izvesti, ker potem bodo tako obrtniki kakor tudi vsi drugi srednji sloji razbremenjeni.

Ena največjih krivic sedanje dobe je, da so srednji sloji, ki so steber države, najbolj obremenjeni. To napako je treba na vsak način odpraviti. Mi obrtniki, ki pripadamo skoro izključno srednjemu stanu, smo najbolj prizadeti na tem, da to dosežemo.

Predpogoj tega pa je čvrsta in močna organizacija. Na desetisoče obrtnikov šteje Slovenija. Kaj bi mogli doseči, če bi bili vsi edini in združeni vsi v eni stranki! Najmanj za polovico bi si lahko olajšali sedanja davčna bremena.

Nekdaj je bil obrtniški stan najbolj organiziran stan in zavednih obrtnikov zasluga je, da so priborili meščanskemu stanu prve svobodščine.

Tej slavni tradiciji moramo ostati zvesti ter ustvariti močno in samostojno obrtniško organizacijo, ker takrat bo zasijalo tudi obrtniku solnce sreče kakor mu je sijalo tedaj, ko je bil organiziran v «cehlih».

Zategadelj, tovariši, na delo, zato v organizacijo!

Pozor, davkoplačevalci!

1.) Taksa na vozila.

Vsi, ki imajo avtomobile, fijakarske vozove na vzmete, motorne ali navadne bicikle, jih morajo ne glede na to, kako se uporabljajo — najkasneje do **dne 15. februarja** prijaviti, in sicer pristojnemu občinskemu uradu. Pristojen občinski urad pa je tisti, kjer je vozilo stalno spravljeno.

Vsake takse pa so oproščena navadna kmetijska vozila, ki služijo izključno potrebi lastnikov. Takih kmetijskih vozil sploh ni treba prijaviti!

Za prijavo vozil pa, ki niso oproščena, pa se plača 2 dinarja takse za prijavo. Za odobritev prijave pa se plača 5 dinarjev in to le tedaj, če se morajo po lokalnih policijskih prepisih prijaviti policijskemu ali občinskemu oblastvu, ter je za njih uporaba potrebna odobritev.

Prijava mora biti pismena in mora vsebovati nastopne podatke:

- ime, priimek, poklic in bivališče lastnika vozila;
- označbo vozila, pri avtomobilih tudi označbo tvornice, pri fijakerskih vozovih obliko, ali so za dva ali enega konja;
- kje je vozilo stalno spravljeno;
- navedbo o okoliščinah, vsled katerih odpada letna ali sploh vsaka taksa.

Za vsako vozilo je treba vložiti posebno pismeno prijavo.

Vsako prijavo je treba kolkovati, in sicer:

- za avtomobil, fijakerski voz in voz na vzmeteh, ki se uporablja za osebno potrebo z 200 dinarji;
- za motocikl ali bicikl s 5 dinarji in
- za voz na vzmeteh, ki ni navaden kmetiški voz, z 2 dinarji.

Letna taksa se mora plačati najkasneje dne 28. februarja.

2.) Plačanje dohodnine in plačarine za leto 1922.

Da more davčna oblast odmeriti dohodnino, je treba, da vsak posameznik napove davčni oblasti, koliko je imel dohodkov, odkod izvirajo ti dohodki itd. Napovedi dohodkov v svrhu odmere dohodnine za davčno leto 1922. je vložiti **najkasneje do dne 31. januarja 1922.**, in sicer pri onem davčnem okrajnem oblastvu, ki se nahaja v davčnem okraju, v katerem biva davčni zavezanec. Davčne napovedi je vložiti brez vsakega posebnega poziva. Ako torej do **dne 31. januarja 1922.** ne vložiš davčne napovedi, se ti dohodnina odmeri na podlagi uradnih poizvedb, ki morejo biti nepravilne in v tvojo škodo. Davčno oblastvo ti more tedaj v tem primeru, če ne vložiš napovedi, odmeriti večjo dohodnino nego odgovarja tvojim resničnim dohodkom. Če ti davčno oblastvo odmeri dohodnino na podlagi uradnih poizvedb, nimaš pravice pritožbe proti previsoki odmeri dohodnine. **Tvoj rekurz (priziv) se zavrne**, če je še

tako utemeljen, in sicer zaradi tega, ker nisi vložil napovedi. Rekurzu se le tedaj ugodí, če nisi ob času napovedi stanoval v davčnem okraju. **Ako hočeš preprečiti, da ne boš preobdavčen, vloží napoved do dne 31. januarja 1922.** Kesneje vloženi davčni napovedi davčnemu okrajnemu oblastvu ni treba vpoštovati.

Ako do dne 31. januarja ne vložiš davčne napovedi iz katerega koli vzroka, lahko prosiš pri davčnem okrajnem oblastvu za podaljšanje roka. V prošnji je navesti vzrok, zakaj nisi pravočasno vložil davčne napovedi. Obenem navedi v prošnji rok, v katerem lahko vložiš davčno napoved. Prošnja za podaljšanje roka je kolka prosta.

V davčni napovedi moraš navesti poleg svojih dohodkov tudi dohodke svoje žene in otrok, če živi s teboj v skupnem gospodarstvu. Le službenih dohodkov svojecev, čeprav žive v skupnem gospodinjstvu, ni prištevati k dohodkom hišnega gospodarja. Če je n. pr. tvoj sin učitelj, mora on sam vložiti davčno napoved, čeprav živi s teboj v skupnem gospodarstvu.

Dohodke moraš napovedati v znesku, ki so ga dosegli v letu 1921. Pri napovedi vpoštevaj dohodke iz onih virov, ki so obstojali dne 1. januarja 1922. Če si n. pr. prodal svojo kmetijo dne 1. julija 1921. za vsoto 100.000 Din, napoveš obresti, ki ti donáša ta kapital vse leto. Če si n. pr. naložil to glavnico v hranilnico po štiri odstotke, napoveš kot dohodke za leto 1921. obresti v znesku 4000 Din.

Izjemoma so, za davčno leto 1921, letni dohodki izpod 10.000 kron dohodnino prosti. Če tedaj tvoji letni dohodki ne dosežejo zneska 10.000 kron, ne plačaš nikake dohodnine.

Kot gospodar jamčiš, da vplačajo tvoji uslužbenci dohodnino od svojih prejemkov, ako so nameščenci pri tebi zaposleni dalj nego mesec dni. Zato imaš pravico, da pobiraš dohodnino ob izplačilu prejemkov. Pobrane zneske moraš izročiti s posebnim izkazom v dveh izvodih najkasneje 14 dni po preteku vsakega četrtletja. Ako tega ne storiš in ako se davek ne more iztirjati od nameščenca, plačaš dohodnino za svoje nameščenca iz svojega.

Potrebni davčni obrazci se dobivajo **brezplačno** pri davčnih oblastvih in davčnih uradih. Napovedi je oddati pri onem davčnem oblastvu, v čigar okraju davčni zavezanec redno živi.

Napoved se izvrši lahko pismeno, ali pa se jo dá **ustno** na zapisnik pri pristojnem davčnem uradu.

Ker bo zadnje dni sigurno velik naval, naj oni, ki bodo svoje dohodke prijavili ustno, store to čim prej.

Kdor v določenem roku ne vloží napovedi, temu se lahko odmeri dohodnina brez nadaljnega poziva na podstavi uradnih zaključkov.

3.) Za odmero rentnine

morajo enako davčni zavezanci sami od sebe izvršiti

do dne 31. januarja

napoved za rentnino, in sicer pismeno ali pa jo dati ustno na zapisnik. Za one, katerim odteza rentnino že dolžnik (hranilnica), ta dolžnost odpade.

Potrebni obrazci se dobe brezplačno pri davčnih uradih.

Oproščeni so te napovedi tudi oni, ki so že v minulem letu plačevali rentnino, ki medtem niso izpremenili bivališča in katerim se prejemki niso pomnožili.

Odgoja in zaščita obrtno-industrijskega naraščaja.

(Elaborat iz ministrstva za socialno politiko ki nam ga je dal na razpolago minister n. r. g. dr. V. Kukovec.)

(Dalje.)

I. Delavne sile pred vstopom v delo.

Ako imamo pred očmi stanje in strokovno kvaliteto našega obrtništva in industrije cele države, moramo priznati, da stojimo na vrlo nizki stopnji napram našim konkurenčnim sosedom. Istina je, da se obrtništvo in industrija v Sloveniji visoko dviga nad to povprečno stopinjo in da se zelo približuje stanju tega člana narodnega gospodarstva v sosesčini, akoravno se bojim, da naraščaj ne obeta, da bi se obdržali na tem dobrem glasu. A kakor rečeno, ne smemo se zagledati le v en del obrtništva in industrije, nego moramo v celoti oceniti stanje in strokovno kvaliteto obrtništva in industrije cele države in le s tem splošnim stanjem računati.

Ako hočemo naše potrebe kriti potom našega obrtništva in industrije in izločiti silno konkurenco sosednih držav, moremo to le z visoko kvalificiranim delom. Visoko kvalificirano delo pa moremo proizvajati edino z visoko izobraženim in strokovno izkušenim delavstvom, katero si moramo sami vzgojiti. Ugotoviti moramo, da za najbolj kvalitetno delo uporabljamo tuje delavne sile, a naše domače delavstvo za nižje kvalitetno delo. Res je, dobrodošli so nam tudi nemški, angleški in drugi tujerodni delavci, ki prinašajo njihove sposobnosti našemu gospodarstvu, a vendar se moramo njihovega sodelovanja s časom emancipirati. Trdim to iz nacionalnih motivov, kateri mi niso popolnoma stranskega pomena, ampak tudi iz gospodarskih in socialnih razlogov, kateri zahtevajo, da se našemu prebivalstvu zagotovi višja kultura in ekonomsko ojačenje.

Visoko izobraženo in strokovno izkušeno delavstvo moramo torej sami vzgojiti, kar je mogoče le s smotrenim delom, katero ima početi z najzgodnejšo dobo naraščaja in končati šele s strokovno popolnjenostjo in z osamosvojenjem delavca.

Nobeno kvalificirano delo se ne zahteva od vojakov, nego edino slepa pokorščina in telesna vežba. A vendar se skrbno prebirajo vsi mladeniči, kateri se pokličejo v vojsko; pred nastopom vojaške službe se najvestneje zdravniško preiskujejo in tudi med vojaškim službovanjem se periodično pregledujejo, ali so v zdravstvenem oziru še popolni in sposobni za vršenje tega «obrta».

Vprašam: kateri stan je za eksistenco države, za razvoj narodnega gospodarstva važnejši, obrt in industrija ali vojaštvo? Menda ni dvoma in ne verujem, da bi se našel navvnež, ki bi trdil, da je važnejša naloga države skrbeti za zdrav, telesno in duševno prvovrsten naraščaj v vojski kakor za zdrav, telesno in duševno prvovrsten naraščaj v obrti in industriji. Brez trdnega narodnega gospodarstva in trdne vojske, a obratno — kar nam dokazujejo najnaprednejše države — brez trdne in silne vojske lahko cvete in se silno razvija moderna država v gospodarskem pogledu.

Ne zahtevam, da se preneha s skrbnim zbiranjem naraščaja za vojsko, a zahtevam, da se enako skrbstvo posveča naraščaju narodnega gospodarstva,

ker je ta zahteva eksistenčna potreba našega gospodarskega razvoja, naše gospodarske bitnosti ali nebitnosti.

Kakor imamo najtočnejšo evidenco za vse mladeniče, ki so izpolnili dvajseto leto in so pripravljani za vstop v vojsko, tako moramo imeti najtočnejšo evidenco od mladine počeni od završenega 14. leta. To evidenco bi morala izvesti organizacija za skrbstvo in varstvo vajencev in mladoletnih delavcev, ki bi bila raztegnjena po vsej državi in katera bi imela v najmanjših krajih svoje poverjenike, kar bom koncem razprave natančneje opisal. Evidenčno bi se morali voditi točni podatki o telesni sposobnosti, o nadarjenosti, o posebnih strokovnih nagnjenjih, o posebni ročni izurjenosti, o ljudsko šolski izobrazbi, o materijalnih okoliščinah evidenčnega, o lokalnih potrebah glede obrti in industrije itd.

Noben vajenec ali mladoletni delavec se ne sme samovoljno vzeti v delo, nego edino organizacija za skrbstvo in varstvo vajencev in mladoletnih delavcev naj bi izključno preskrbovala obrt in industrijo z naraščajem. Zakonsko se mora to v obrtnem redu določiti in zakonsko se mora za one, ki bi se ne uklonili predpisom, predvideti najstrožje kazni. Ta organizacija bi skrbela za splošen zdravniški pregled vsakega mladega delavskega početnika in bi bila odgovorna, da se vajenec nameni oni stroki, kateri najbolj odgovarja. Kakor hitro se vajenec in mladoletni delavec določi gotovi stroki in se zaposli v obrti ali industriji, obligatorično prevzame organizacija nadaljno skrbstvo za strokovno izobrazbo in v potrebi tudi za materijelno pomoč. (Dalje prih.)

M. Malovič:

Za razvoj obrtnih zadrug.

Da se obrtni stan zaveda svoje lastne moči in tako spopolni v političnem in gospodarskem vprašanju, mu je potrebno priskočiti z vsemi nasveti in pripomočki, da se doseže zaželjeni uspeh. V to svrhu je poklicana v prvi vrsti «Deželna zveza obrtnih zadrug za Slovenijo», da stori svojo dolžnost. Ni dovolj, da zveza samo obstoja, njeni člani so upravičeni zahtevati, da se poprime resnega dela, da izpopolni svoj program s tem, da povsod pomaga ustanavljati strokovne zadruge, da se kolektivne zadruge same od sebe razpuste, če si posamezne stroke obrtnikov ustanove svoje lastne zadruge, ker le od takih smejo pričakovati koristi, vsaj na reda, ki je toliko potreben pri posameznih strokah.

Kako naj vodi in razsoja načelnik kolektivne zadruge, po poklicu pek, strokovno vprašanje n. pr. kovačev, ključavničarjev, čevljarjev itd., ko nima najmanjšega zmisla za težnje teh poklicev. Tu velja izrek: Le čevlje sodi naj kopitar! V kratkem času se je ustanovilo že več zadrug, in to iz lastne energije posameznikov, nekaj pa na pritisk poverjeništvu za trgovino in obrt. Vse te zadruge so po tej odredbi tudi primorane pristopiti k Deželni zvezi obrtnih zadrug z vstopnino za posameznega člana po 2 K.

Ravno vsled te inkorporacije smejo zadruge od Zveze zahtevati, da jim ista gre na roko v vseh zadevah, predvsem pa, da se vpelje enoten red pri poslovanju, kar je tudi pretečeno leto sam načelnik v Obrtnem Vestniku priporočal ter podajal tožadvene nasvete. Ni pa s tem svojega dela dovršil. Potreba je tudi, da se njegovi nasveti izvrše in v prvi vrsti s tem, da Zveza preskrbi za vse zadruge po-

trebne tiskovine po enotnem vzorcu. To velja za združna pravila za poslovne knjige in vse druge tiskovine. Splošno se priznava, da je vse to združeno z velikimi stroški, kar posamezna zadruga danes nikakor ne zmore. Moj nasvet bi bil ta: Delniška tiskarna ima **nastavek** za natis združnih pravil že sestavljen, tako se je zadnjič poročalo v «Obrtnem Vestniku». Natisniti naj bi dala «Deželna zveza» kakih 5000 iztisov. Glava ali naslov za zadrugo, ime in kraj, naj bi se pa naknadno natisnilo za posamezno zadrugo po primerni naročbi. Na zadnji strani naj bi se dodatno natisnilo glede visokosti članarine za mojstre, za sprejemnino in oprostnino vajencev ter za preizkuševalne takse, kakor jo določa občni zbor, zadostovalo bi tudi, da se to vpiše s črnilom in potrdi z združno štampiljo. Zaradi vednih izprememb glede denarne veljave, vendar ne morejo zadruge za vsako izpremembo v valuti omišljati si nova združna pravila. Zadostovalo bi, ako se pusti zadaj kakih pet praznih strani z natisom: «Občni zbor dne je sklenil do preklica sledeče združne prispevke: Za članarino novih članov: Za sprejemnino vajencev: Za oprostnino vajencev: Za preizkušnje pomagalcev: Združnih doklad: Prispevek «Deželni zvezi»: Za razno:» Vsak član bi moral prinesiti združna pravila s seboj na občni zbor in bi se mu to vknjižilo. Neumestno se mi vidi, da se danes zahteva, da te poviške zamore odobriti le nižja obrtna oblast. Če je dovoljeno članom, da smejo skleniti take sklepe na občnih zborih, naj imajo tudi moč te uveljaviti in to tembolj, ker morajo sami žrtvovati za donos poviškov. Višji obrtni oblasti bi se priljanih dovolj brezplodnega dela, zadržam, oziroma njih načelnikom pa tudi brez potrebnih potov in nadaljnih ovir, kajti čez noč tudi vlada ne more tega kar na mah odobriti, lahko pa traja zavlačevanje tako dolgo, da je odobritev brezpomembna, ker odobreni povišek nikakor več ne zadostuje, je potrebno skleniti novega.

Da se pa vladnemu strogemu kontroliranju kaj ne izogne, naj vsaka zadruga tak sklep, naznani, da se bo o istem na občnem zboru razpravljalo in si prizadevalo, da se sklep tudi uveljavi. Če vladni organ dvomi o tem, naj se osebno udeleži občnega zbora ter stavi svoj predlog!

Na ta način bi se odstranila največja ovira, katera zadržuje združni razvoj. Načelnika «Deželne zveze obrtnih zadrug», g. Franchetti, se naproša, da to pri vladi izposluje. Enako priporočam, da se natisnejo tudi pole za vsa knjigovodstva, za članemojstre, za pomočnike in vajence, kakor jih je imela svoječasno «Blaznikova tiskarna» na Bregu. Združno načelstvo si potem nabavi potrebno število teh tiskovin za svoje člane, uvaževati se mora tudi za nadaljnjo uporabo novovstopivših članov, da zadostuje ena knjiga za par desetletij, kar je zelo važno pri poznejši kontroli, kdo je bil član in od kdaj; isto velja za vajence in pomočnike.

Z naročbo takih tiskovin bi se ne smelo odlašati, ker bodo drugače pričele nove zadruge vsaka po svojem okusu urejevati združno poslovanje, kar bo velika ovira združnim instruktorjem, če iste še kdaj dobimo.

Večina članov je tudi radovedna, kdaj se bo vršil občni zbor «Deželne zveze obrtnih zadrug», kajti nekatere so izvolile že pred par leti tozadevne delegate, druge bi morale iste šele izvoliti, zato je potrebno, da se napove občni zbor kakih 6 tednov prej.

Je pa tudi skrajni čas, da se enkrat razvije pravilno delovanje in vpostavi načrt za bodoče delo, ki naj ga ta inkorporacija izvrši v korist celokupnemu obrtnemu stanu. Za vzor si vzemimo «Trgovski gremij», ki tako marljivo deluje za svoje člane, na druge se ne moremo zanašati; naša moč bodi v energiji dela: «Vsi za enega, eden za vse!» To bodi naš cilj!

Seja obrtnega odseka trgovske in obrtniške zbornice.

(Konec.)

Nato referira g. dr. Štempihar o prošnji Deželne zadruge dimnikarjev za Slovenijo glede razdelitve Ljubljane v 10 ometalnih okrajev.

G. Ogrin je proti taki razdelitvi.

G. Franchetti je za razdelitev.

Po glasovanju je bil sprejet predlog g. Ogrina s sedmimi glasovi proti šestim glasovom.

G. dr. Štempihar vpraša za mnenje glede avto-tapetništva.

G. Zdravec je mnenja, da je to tapetniško delo.

G. Franchetti je za sedlarsko opravilo.

G. Hafner predlaga, da ostane vprašanje odprto. Sprejeto.

Nato poroča g. dr. Štempihar o prošnji Josipa Sigmunda, posestnika javne tehtnice, Stara Cerkev pri Kočevju, glede zvišanja tarife pri javni tehtnici. Prošnja se odobri in se določi nova tarifa, ki naj bi veljala tudi za druge javne tehtnice, ki bi še eventualno prosile za povišanje tarif.

Po poročilu g. dr. Štempiharja glede kritja streh, se je sprejel predlog g. Zdravca, naj se kritje streh dovoli krovcem in tudi tesarjem.

III. Raznoterosti.

G. Zdravec predlaga, naj bi Trgovska in obrtniška zbornica predložila vlogo na obratno ravnateljstvo južne železnice, da se na progi Ormož-Čakovec priklopijo vlakom 3 vozovi za pobiranje kosovnega blaga, kakor je bilo to že svoječasno odredeno. Do sedaj kroži samo en voz, ki je jako prenapolnjen z blagom, da se blago, ki se oddaja na postajah, ležečih med Ormožem in Čakovcem, sploh ne sprejema.

G. Franchetti zahteva, naj se nekaj cerkvenih praznikov ukine, ter naj se prazniki vobče praznujejo tako, kakor do sedaj le v uradih, ne pa v trgovini in obrtu.

G. Ogrin je mnenja, naj se pri trgovini in obrtu ne jemlje ozir na praznike. Nato se g. predsednik Franchetti zahvali vsem zborovalcem ter zaključi sejo ob 14. uri.

Zapisnik

občnega zbora zadruge sobo-, črkoslikarjev in ple-skarjev, kateri se je vršil dne 16. januarja 1922. v gostilni „Pri Mraku“.

Prisotnih je bilo 36 združnih članov. Upravičeno odsotni so bili gg.: Filip Pristov, Franc Ksav. Stare, Josip Makovec, Andrej Jager, Franc Makovec in Anton Zgonc; neopravičeno pa gg. Tone Malgaj, Valentin Vojska, Anton Petek, Josip Stare in Franc Stare (pleskar). — Vabila nista prejela gg. Ivan Hudeček, kateri tačasno ni bil v državi, ter Anton Stiplošek, ki se je preselil neznano kam. Kot zastopnik ministrstva za trgovino in

obrt je bil g. dr. Mramor, kot zastopnik mestnega magistrata pa g. dr. R. Fuchs.

Dnevni red: 1.) Poročilo načelstva. 2.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora in letno poročilo. 3.) Poročilo blagajnika. 4.) Poročilo računskih preglednikov. 5.) Proračun in določitev doklade za l. 1922. 6.) Splošna določitev merjenja v kvadraturi. 7.) Nagrada združnemu načelstvu. 8.) Raznoterosti.

1.) Gospod načelnik Špeletič otvori občni zbor ob pol 3. uri, konstatuje sklepčnost, pozdravi navzoče člane, na kar predstavi združnemu zboru zastopnika ministrstva trgovine in obrti, g. dr. Mramorja, ter zastopnika mestnega magistrata, g. dr. R. Fuchsa, katerima se v imenu zbora zahvali za blagohotno udeležitev.

Ker zastopnik ministrstva trgovine in obrti ni mogel ostati dolgo časa navzoč pri zborovanju, prekine g. načelnik dnevni red v toliko, da nam je g. dr. Mramor obrazložil končni ukrep ministrstva trgovine in obrti v zadevi ličanja vozov — contra vsesplošnemu ličarstvu, katerega izjava je sledeča:

Sedlarjem se je na podlagi § 37. o. r. z odlokom ministrstva trgovine in obrti, št. 19.572, iz l. 1888, pač tudi dovolilo ličati vozove, na katerih imajo izvršiti nove, oziroma popraviti stare sedlarske izdelke, ker isti § o. r. določa, da sme vsak obrtnik na predmetu, na katerem ima delo svoje stroke tudi popolnoma dokončati dela, ki posegajo v bistvu v delokrog drugih obrti, ako ima v istih toliko zmožnosti, vendar pa ne sme javno objavljati, da izvršuje dela, o katerih nima njegov obrtni list označbe. — Pleskati in ličati vozove, na katerih nima sedlar nikakih izdelkov svoje obrtne stroke, se mu lahko zabrani, ter je uverjen, da se ga bo tudi kaznovalo.

Celokupni zbor je zahteval od g. zastopnika končno izjavo, ali nam sploh morejo sedlarji pleskanje in ličanje vozov nadalje braniti, kot se je isto do sedaj dogajalo, na kar je zastopnik, g. dr. Mramor, izjavil, da absolutno «ne».

G. načelnik se mu za pojasnilo v imenu zbora iskreno zahvali.

2.) Po vrnitvi na dnevni red pozove g. nač. združnega tajnika g. Štefana Rožiča, da prečita zapisnik zadnjega občnega zbora, kateri se brez ugovora udobri. Za overovatelja imenuje gg. Ivana Bricelja in Franca Brajerja.

Nato se prečita tudi letno poročilo o delovanju združnega načelstva v l. 1921., katero se glasi v omejenem nastopno:

Bilo je osem rednih sklepčnih odborovih sej. Zadruga je imela v pričetku l. 1921. 48 članov; «Obrtni list» se je izdal trem prosilcem, obrt sta odznanila dva člana. Stalež koncem l. 1921. 49 članov. Stanje vajencev v pričetku l. 1921. je bilo 42, v teku l. 1921. je bilo priglašanih 13 vajencev, odpuščen je bil en vajenec. Stalež vajencev koncem l. 1921. je bil 54.

Vodilo se je enkrat mezдно gibanje brez stavke. Popustil je pomočniški zbor. — Ovadb proti neupravičencem izvrševanja naših obrti je blo devet; ker pa tozadevno ni bilo povoljnega uspeha, se je napotil ves odbor kot deputacija pod vodstvom zveznega načelnika, g. Engelberta Franchettija, do magistratnega nadstvenika g. Lavtarja, katere uspeh je po odloku policijskega ravnateljstva, da lahko vsak član zadruge z izkaznico potom policijskega revirnega nadzorništva neopravičeno delo takoj ustavi.

Ministrstvo trgovine in obrti je sporočilo, da je izstavljati izpričevala v slovenskem jeziku, ter da je zaradi raznih potvorb označiti dan, mesec in leto vstopa in izstopa z besedami.

Ustanovila se je «Okrajna zveza obrtnih zadrug», v katero sta bila izvoljena kot zastopnika g. Štefan Špeletič in namestnik g. Ivan Košak. (Razložil se je namen iste.)

Na podlagi dopisa mestnega magistrata št. 24.773, se je izvolilo pri odborovi seji začasno do občnega zbora za vsako stroko po dva člana kot predsednika, oziroma namestnika pomočniške izpraševalne komisije, ter po štiri kot prisednik, katerih imena se prečitajo.

K dopisu «Trgovske obrtne zbornice» št. 6742 se sporoča, da se je istotako pri odborovi seji začasno do danes izvolilo tudi za vsako stroko po tri sodne izvedence, katerih imena se tudi prečitajo.

K sprejetem predlogu zvezinega načelnika g. Eng. Franchettija na občnem zboru iz l. 1920. za spojitev vse Slovenije k strokovni zadrugi se sporoča, da so se vsi od političnih oblastev došli seznanili odstopili v nadaljnjo poslovanje «Pokrajinski zvezi obrtnih zadrug». (Ukrep še ni znan.) — Načelstvo je v minulemu letu odposlalo 44 lastnih dopisov, prejelo jih je pa 27.

Končno nam sporoča mestni magistrat pod št. 17.654 odobritev sprememb pravil iz l. 1920. in 1921.

Proti poročilu ni nikakega ugovora, sklene se le voliti zastopnike v izpraševalno komisijo, sodne izvedence.

Izvolilo se je sledeče:

Predsedniki, oziroma namestniki pomočniške preizkuševalne komisije:

za sobno slikarstvo: gg. Štefan Špeletič in Josip Božič,

za pleskarstvo in ličarstvo: gg. Ernest Remžgar in Franc Oražem,

za črkoslikarstvo: Filip Pristov in Fr. Bricelj.

Prisedniki:

za sobno slikarstvo: gg. Fran P. Stare, Ivan Martinč, Franc Remžgar in Franc Ambrož;

za pleskarstvo in ličarstvo: gg. Josip Mekinda, Josip Kelbelj, Ludovik Rožič in Ivan Brenčič;

za črkoslikarstvo: gg. Josip Makovec in Josip Mekinda (ker ni več članov).

Kot sodne izvedence se je izvolilo nastopne gg.:

za sobno slikarstvo: Štefan Špeletič, Josip Božič in Ivan Košak;

za pleskarstvo in ličarstvo: Ernest Remžgar, Franc Jenko in Blaž Jančar;

za črkoslikarstvo: Filip Pristov, Franc Bricelj in Josip Mekinda.

3.) G. blagajnik Ivan Košak poroča o združnem blagajniškem poslovanju v minulemu letu sledeče:

Pribitek s 1. januarjem 1921.	K 2665:21
Dohodki v letu 1921.	K 2775:27
Izdatki v letu 1921.	K 1631—

Torej čisti pribitek	K 3809:48
--------------------------------	-----------

Od tega je v ročni blagajni	K 1100:24
---------------------------------------	-----------

Vložna knjižica Mestne hranilnice ljubljanske št. 62.328 z obrestmi	K 1132:87
---	-----------

Vložna knjižica Mestne hranilnice ljubljanske št. 113.958 z obrestmi	K 163:21
--	----------

Čekovni urad št. 11.398	K 1343:16
-----------------------------------	-----------

Starostni podporni sklad z dnem ustanovitve	K 1000—
---	---------

Prispevki (darila) iz leta 1921.	K 132—
--	--------

Obresti istega iz leta 1921.	K 29:37
--------------------------------------	---------

Skupna vsota podpornega sklada	K 1161:37
--	-----------

Rimese: 20%ni državni bon od vsote	
------------------------------------	--

350 K	K 70—
-----------------	-------

4.) G. Franc Bricelj poroča v imenu obeh računskih preglednikov, da sta našla blagajniško knjigo s prilogami v popolnem redu, za kar se g. načelnik g. blagajniku topla zahvali za vestno poslovanje.

5.) Proračun za leto 1922. se je določil na 735 Din ter pride na vsakega posameznika 15 Din. Zbor je za vselej odvezal od plačevanja letne doklade onemogle člane gg. Josipa Cvetečnika in Antona Dinterja. — Za doklado «Obrtni zvezi» se je sklenilo isto pobirati naknadno od članov, ker tačasna višina iste še ni znana. Z morebitnim ostanikom lastne doklade se sklene ta ostanek odšteti od plačila posameznikov od zvezine doklade.

G. načelnik zajedno apelira, da bi se doklade redneje plačevale. Ker mnogi kljub dvakratnim opominom še dosedaj nišo plačali teh doklad, zahteva večina združnega zbora, da se jih prečita imenoma. Dolžniki niso bili navzoči.

6.) Ker je dnevni red preobsežen, se je na večinsko željo to točko izpustilo, ter prepustilo rešitev prihodnji odborovi seji, h kateri so bili izvoljeni kot delegati izven odbora sledeči gg.:

za sobno slikarstvo: Fr. P. Stare, Ivan Martinc in Franc Remžgar;

za pleskarstvo in ličarstvo: Ivan Bricelj, Ernest Remžgar in Josip Jug;

za črkoslikarstvo: Filip Pristov in Franc Bricelj.

7.) G. Još. Starič predlaga dati načelniku, blagajniku in tajniku vsakemu po 300 kron letne nagrade, kar se sprejme. G. načelnik Štefan Špeletič odstopi svoj del združnemu tajniku. Tajnik in blagajnik odstopita od svojih nagrad onemoglim članoma gg. Josipu Cvetečniku in Antonu Dinterju vsak po 100 K vsakemu. Od tega darila podari g. Anton Dinter 100 K v starostni podpori sklad. V isti namen je nabral na zborovanju gosp. Franc Klemenčič še 580 K, za kar se vsem darovalcem zahvali načelnik.

8.) Raznoterosti: G. načelnik sporoča, da je na podlagi dopisa obrtnih nadaljevalnih šol št. 179 zaradi nerednega vplačevanja vpisninskih pristojbin isto pobirati že pri sklepu vajeniških pogodb. Zaeno sporoča isti dopis, da morajo v šolo vsi vajenci, izvzemši onih, ki stopijo nanovo v učno dobo koncem letne šolske dobe, t. j. v mesecih marec, april in maj.

G. podnačelnik Josip Božič apelira na izvoljene gg. predsednike izpraševalnih komisij, da naj si vsak v svoji stroki skicira formalno o načinu preizkušanj, ker je isto nujno potrebno. — G. Ivan Bricelj izjavlja, kako nepravilno krivično je obdavčenje male obrti ter predlaga, da se na zborovanja obrtnikov pošilja nepristranske in vsestransko usposobljene zaupnike. — Lastnica najetega lokala za zborovanje, ga. Mrakova, je odstopila običajno najemnino za kurjavo in razsvetljavo v korist zadruga, za kar se ji v imenu zbora zahvali načelnik.

K zaključku pozivlja g. načelnik gg. člane, da bi se vedno v lepem številu in vsi odzvali na svoja izvoljena mesta točno in vestno, se zahvali vsem za vzoren red ter zaključí zborovanje ob 8. uri.

Razno.

Obrtno društvo za Prekmurje. V nedeljo dne 15. januarja se je vršilo v Beltincih v Prekmurju zborovanje obrtnikov, na katerem je predaval obrtnozadružni komisar g. Založnik iz Celja o važnosti prostovoljnih stanovskih organizacij za obrtništvo. Zborovanju je predsedoval mizarški mojster Ivan Neubauer. Kljub slabim poštanim in prometnim zvezam in neugodnim vremenskim razmeram se je zbralo na shodu nad 100 obrtnikov iz

raznih občin dolnjelendavskega sodnega okraja. Na shodu se je ustanovilo prvo prekmursko obrtno društvo s sedežem v Beltincih. Kakor so napovedali navzoči obrtniki, sledijo v kratkem slične organizacije v vseh drugih večjih krajih, posebno tudi v Murski Soboti. Novo društvo si je začasno izvolilo sledeči odbor: predsednik Štefan Raduha, namestnik Josip Škafar, odborniki: Josip Gaal, Ivan Pozdrec, Ivan Sipos in Ivan Slavič. Društvo, ki mu je takoj na shodu pristopilo 34 članov, bo svojim članom skupno naročilo Obrtni Vestnik in si je nadelo kot glavno nalogo podpiranje obrtnega šolstva in ustanovitve obrtniške čitalnice. Želimo mu pri tem delu najlepših uspehov. Zborovalci so prosili pojasnil v raznih gospodarskih zadevah, posebno v vprašanju agrarne reforme in zgradbe prekmurske železniške proge. V obeh zadevah so bili že svoječasno storjeni potrebni koraki na kompetentnih mestih in bo novoustanovljeno društvo tudi sedaj zopet s primernim pritiskom na merodajnih mestih zastopalo koristi beltinskega okoliša.

Obrtno šolstvo v naši državi. Ministrstvo prosvete je izdelalo statistiko o stanju obrtnega šolstva v naši državi. V vsej državi je 260 obrtnih šol z 32.502 učencema. V Srbiji je 92 obrtnih šol (12.300 učencev), v Vojvodini 52 šol (9292 učencev), na Hrvatskem 48 šol (5200 učencev), v Sloveniji 42 šol (3800 učencev), v Bosni in Hercegovini 14 šol (1260 učencev), v Dalmaciji 8 šol (400 učencev) in v Črni gori 4 šole (250 učencev).

Kolkovanje vlog na trgovsko zbornico. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani opozarja vse interesente, da se morajo po naredbi generalne direktcije posrednih davkov št. 18.771/1921 vse vloge, v katerih stranke prošijo zbornico za intervencijo pri raznih državnih uradih in oblasteh v zadevah posameznikov, odnosno v privatnem interesu strank, po predpisu kolkovati z 2- in 5-dinarskim kolkom v zmislu določb začasnega zakona o taksah. Zbornične vloge na državne urade so kolkovine proste le v zadevah, ki so v interesu celokupne trgovine, industrije in obrti, ne pa le v interesu posameznih strank. Vloge strank na zbornico so kolkovine proste, izvzemši vloge za izdajanje potrdil za carine prosti uvoz, katerim je priložiti dvodinarski kolek in deset dinarjev za pristojbino in kolke, za potrdilo.

Kako se obvaruješ pred žepnimi tatovi in vlomilci? Zagrebške «Novosti» prinašajo naslednjih deset zapovedi, kako se obvarujemo žeparjev in vlomilcev, ki so človeški družbi v današnjem času najbolj za petami: 1.) Preglej dobro vsakega tujca, ki prestopi prag tvoje hiše ali stanovanja ter ne daj nobenemu neznanu kake nepremišljene informacije o tvojih sostanovalcih in sosedih. Pouči o tem tudi svoje nastavljenice in uslužbenice. 2.) Izvršuj natanko predpise glede prijave. Nič ni slabše kot domač tat. Ne zadovolji se na ustne podatke prijavitelca, temveč zahtevaj od njega dokumente. 3.) Ne imej doma večjih vsot denarja in dragocenosti, temveč jih shranjaj v bankah, ki so danes še najbolj varne. 4.) Nosí pri sebi le toliko denarja, kolikor ga rabiš. Pred odhodom z doma preštej denar. V gneči, v tramvaju, v vagonu, v cerkvi itd. zapni suknjo ali plašč, denarnico pa shrani v notranjem žepu. 5.) Na potovanje vzemi le najpotrebnejšo prtljago ter je ne puščaj izpred oči. 6.) Preden zapustiš stanovanje, se prepričaj, če vsi zapahi in ključavnice dobro funkcionirajo. 7.) Ne zagrnj oken, če odpotuješ. 8.) Ne puščaj pismenega obvestila o svojem odhodu na vratih. 9.) Javi vsako izpremembo, ki jo zapaziš v svojem stanovanju, najbližnjemu stražniku ali komisarijatu. 10.) Kadar hodiš po ulicah, kupuješ v trgovinah, ne pazi samo na svoj posel, temveč tudi na svoje imetje, ki ga imaš pri sebi.

Preskuševanje in nadzorovanje parnih kotlov spada od dne 1. februarja naprej v delokrog obrtnih nadzorništev. V zmislu naredbe ministra za socialno politiko ostanejo do izenačenja v poedinah pokrajinah še v veljavi dosedanj takozvani zakonski predpisi.

Svetovna letina bombaža leta 1921. Po poročilu poljedelskega departementa Amerike se je pridelalo leta 1921. na celem svetu 15,593.000 bal bombaža proti 20,650.000 balam leta 1920. Na posamezne države pride: Amerika 8,840.000 bal (leta 1920 13.400.000 bal), Egipt 684.000, Indija 3,623.000, Afrika 75.000, Rusija 50.000, Japonska 120.000, Kina 1,650.000, Mehiko 165.000, Brazilija 560.000, Peru 146.000, Argentinija 26.000. — Žetev leta 1921. je bila najslabša od leta 1900.

Razpisi.

Dobava žice, pločevine in posod za mazanje. Ravnateljstvo državnih železnic v Sarajevu razpisuje dobavo železne in jeklene žice, ocinkovane železne pločevine in posod za mazanje. Pismene ponudbe je vložiti najkasneje do 25. februarja 1922. do 12. ure popoldne. Predmetni razpis je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava loja. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici razpisuje za dan 27. marca pismeno ofertalno licitacijo glede dobave 2000 kg loja. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava oblek in obuval. Zemaljski ekonomat v Sarajevu razpisuje za dan 28. februarja 1922. ob 9. uri popoldne komisijsko ofertalno licitacijo glede dobave obleke in čevljev za poduradnike finančne kontrole. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Tečaj za keramično slikanje. Za razvoj keramične industrije v Sloveniji so dani vsi predpogoji. Primanjkuje pa tehničnih moči. Ker v naši državi še nimamo posebnih keramičnih šol, keramična obrt je pa vendar zelo razširjena, če tudi še na najprimitivnejši stopnji, se je odločil urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani, da priredi po svojem strokovnem učitelju tekom leta več v keramično stroko spadajočih tečajev. — Koncem leta 1921. je priredil za lončarje, ki so še ponajveč zaposleni v domači obrti, splošen keramičen tečaj, na katerem so se obiskovalci seznanili z napredkom keramične industrije ter se jim je pokazalo vse napake v njihovem obratovanju. — V kratkem namerava prirediti specialen tečaj za keramično slikanje na majoliki in porcelanu. Tečaja se lahko udeleži vsakdo, ki se zanima za tozadevno

slikanje ter ima že predizobrazbo v risanju in slikanju. Interesenti naj ustno ali pismeno priglasijo svojo udeležbo v uradu za pospeševanje obrti, Dunajska cesta št. 22, Ljubljana.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Fotografski in umetno slikarski atelje Avg. Černe

Celje, Ljubljanska cesta 10 (prej V. Pick)

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Cene najnižje. Poveča po vsaki sliki. Slika v olju, akvarel, pastel, po naravi in po vsaki sliki, fotografira za društva najceneje. Restavrira stare umetnine za muzeje, galerije, cerkve, privatinike itd. itd.

Za fotografe znižane cene.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica: K 30,000.000.—. Rezerva nad K 10,000.000.—.

Podružnice: Beograd, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb, Wien, Trieste, Abbazia, Zara, New-York; Frank Sakser State Bank.

Brzovjavni naslov: Jadranska.

Sprejema: vloge na knjižice, vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača iz svojega.

Kupuje in prodaja: menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja: čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih; daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne sorhe, po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje s

4%

od dne vloge do dne dviga.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem dne 31. decembra 1921. izstopil iz tvrdke Fr. Kalmus & F. P. Vidic & Comp.

Moja pisarna se nahaja izza dne 1. januarja 1922.

v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 14,
v Mathianovi hiši, zraven tvrdke
Schneider & Verovšek.

Fr. Kalmus,
tovarna glinastih peči in štedilnikov
v Ljubljani, Opekarska cesta.

M. Kuštrin, Ljubljana

Tehniško in elektrotehniško podjetje

Trgovina s tehniškimi in elektrotehničskimi predmeti na drobno in debelo. — Velika zaloga vseh vrst gumija, kolesne in avtomobilske pneumatike. — Na razpolago je hidraulična stiskalnica za demontiranje železnih in namontiranje gumijastih obročev.

Glavno zastopstvo polnogumijastih obročev iz svetovnoznane tov. Walter Martiny v Turinu

Centrala: Ljubljana, Rimska cesta 2, tel. 588.

Brzjavci: Kuštrin Ljubljana.

Podružnice: Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. 470. — Maribor, Juričičeva ulica 9, tel. 133. — Beograd, Knez Mihailova ulica 3.